

Meteorologisk
institutt

MET info

no. 6/2023
ISSN 1894-759X
KLIMA
Oslo, 03.07.2023

Været i Norge

Klimatologisk månedsoversikt
Juni 2023

Reidun Gangstø, Lars Grinde, Jostein Mamen, Ketil Tunheim, Signe Aaboe

Midnattssol ved Landegode utenfor Bodø 11. juni. Foto: Ole-Anton Øvergård

Klassifikasjonen av temperatur viser at i Sør-Norge var juni «svært varm», til dels «ekstremt varm» østafjells og i indre strøk av Vestlandet. I Nord-Norge var måneden for det meste «svært varm», men «normal – mild» i Lofoten og Vesterålen og enkelte kystområder ellers. Landstemperaturen endte 2,6 °C over normalen, og måneden ble den 4. varmeste som er registrert i en måleserie som går tilbake til 1900.

Klassifikasjonen av nedbør viser at det stort sett var normale nedbørforhold i Nordland og Troms, mens Finnmark hadde en hovedsakelig «svært tørr» måned. I Sør-Norge kom det relativt mye nedbør i de vanligvis tørre områdene nord i Gudbrandsdalen, ellers var juni for det meste «tørr» eller «svært tørr». For hele landet samlet falt det 45 % mindre nedbør enn normalt, og måneden ble den 8. tørreste juni-måneden i serien som starter i 1900.

Klassifikasjon av temperatur og nedbør

Fra og med januar 2022 gikk MET over til to måter å beskrive hvordan en måned har vært værmessig. I tillegg til temperaturavvik fra normalen og antall prosent mer/mindre nedbør enn normalt, vil en måned plasseres i én av de fem klassene ”svært kald”, ”kald”, ”normal”, ”varm” eller ”svært varm”. Tilsvarende kan måneden på grunnlag av nedbøren angis som ”svært tørr”, ”tørr”, ”normal”, ”våt” eller ”svært våt”. Om observasjonene er utenfor det som ble observert i normalperioden, 1991 - 2020, benyttes klassene for ekstrem. Klassifiseringen kan gjøres både for enkeltstasjoner, fylker/regioner eller for hele landet samlet.

Bak inndelingen i klasser ligger det som i statistikken kalles ”persentiler”. De nøyaktige persentil-grensene beregnes fra de 30 årene som utgjør normalperioden. Fra og med 2021 brukes 1991-2020 som normalperiode.

Klasseinndelingen er:

- ”Ekstremt kaldt/tørt”: kaldere/tørrere enn det som er observert i hele normalperioden 1991-2020
- ”Svært kaldt/tørt”: mellom 0- og 10-persentilene
- ”Kaldt/tørt”: mellom 10- og 25-persentilene
- ”Normalt mild/tørr”: mellom 50- og 75-persentilene
- ”Normalt kjølig/vått”: mellom 25- og 50-persentilene
- ”Varmt/vått”: mellom 75- og 90-persentilene
- ”Svært varmt/vått”: mellom 90- og 100-persentilen.
- ”Ekstremt varmt/vått”: varmere/våtere enn det som er observert i hele normalperioden 1991-2020

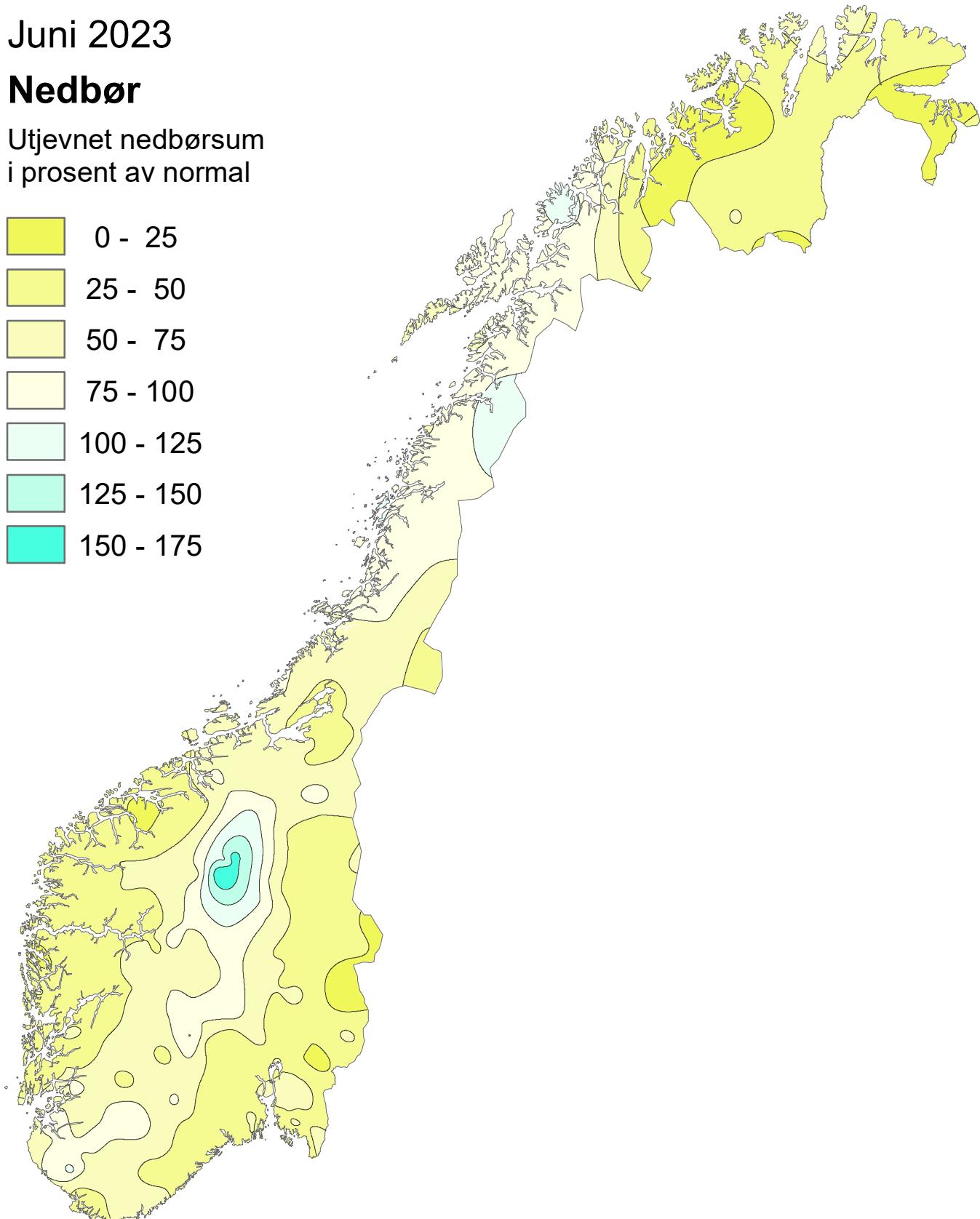
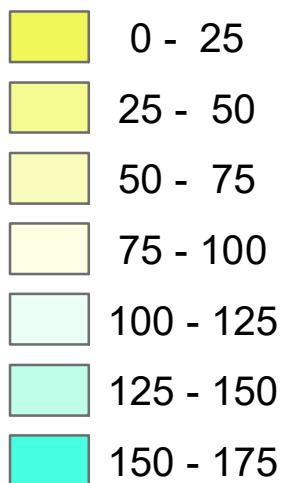
Årsaken til at MET innfører denne klassifiseringen er at det er store forskjeller mellom forskjellige steder i landet, for eksempel mellom kyst og innland, når det gjelder hvor store avvik fra normalen som er vanlige. Avviket fra normalen i seg selv sier bare det, men ikke hva som er det vanlige været på et sted. Ved å klassifisere en måned på denne måten ønsker MET gi større klarhet i hva som er vanlig og hva som er mer uvanlig vær.

Klimatologisk månedsoversikt

Juni 2023

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 30.06.2023

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

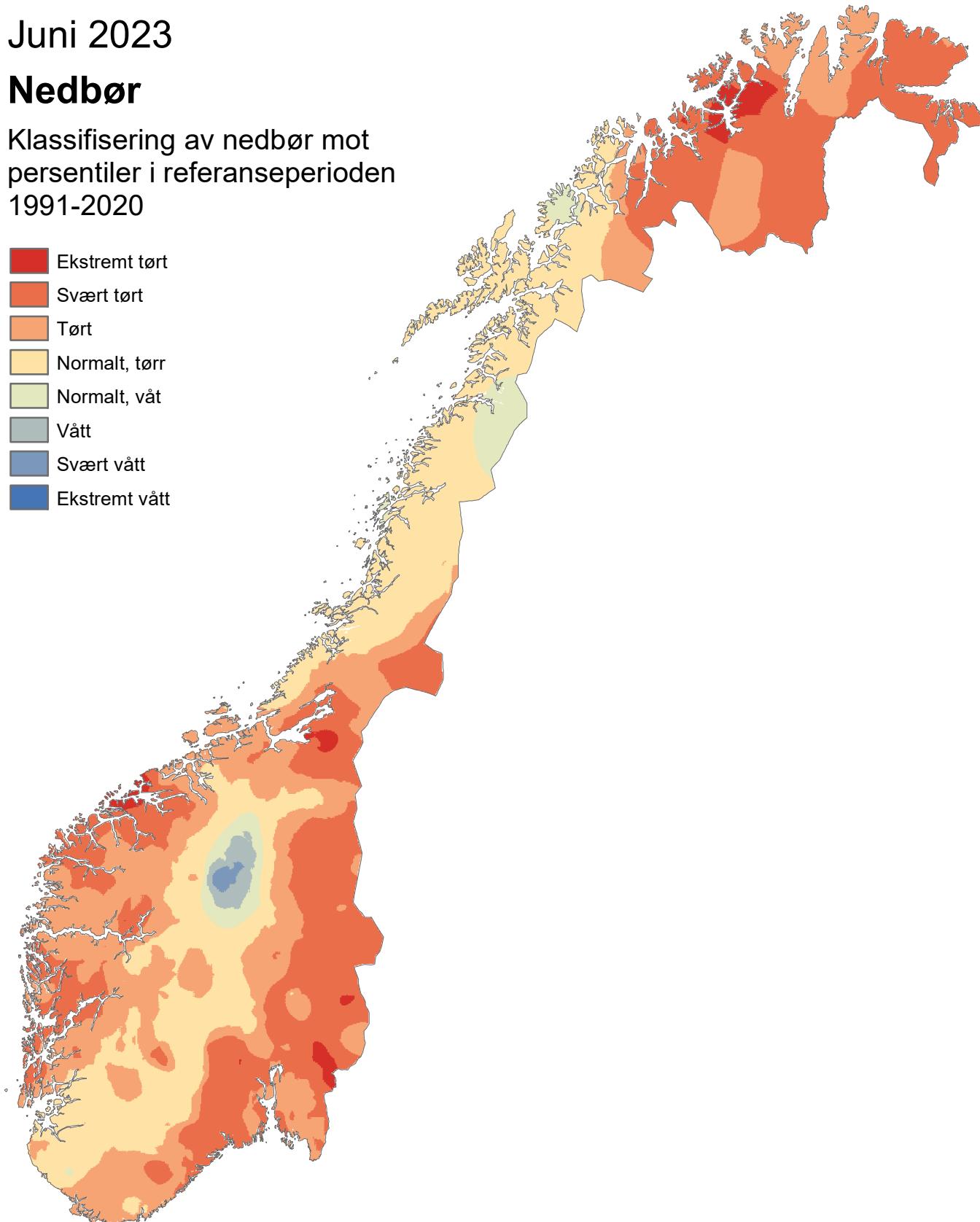
Klimatologisk månedsoversikt

Juni 2023

Nedbør

Klassifisering av nedbør mot
persentiler i referanseperioden
1991-2020

- Ekstremt tørt
- Svært tørt
- Tørt
- Normalt, tørr
- Normalt, vått
- Vått
- Svært vått
- Ekstremt vått

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 30.06.2023

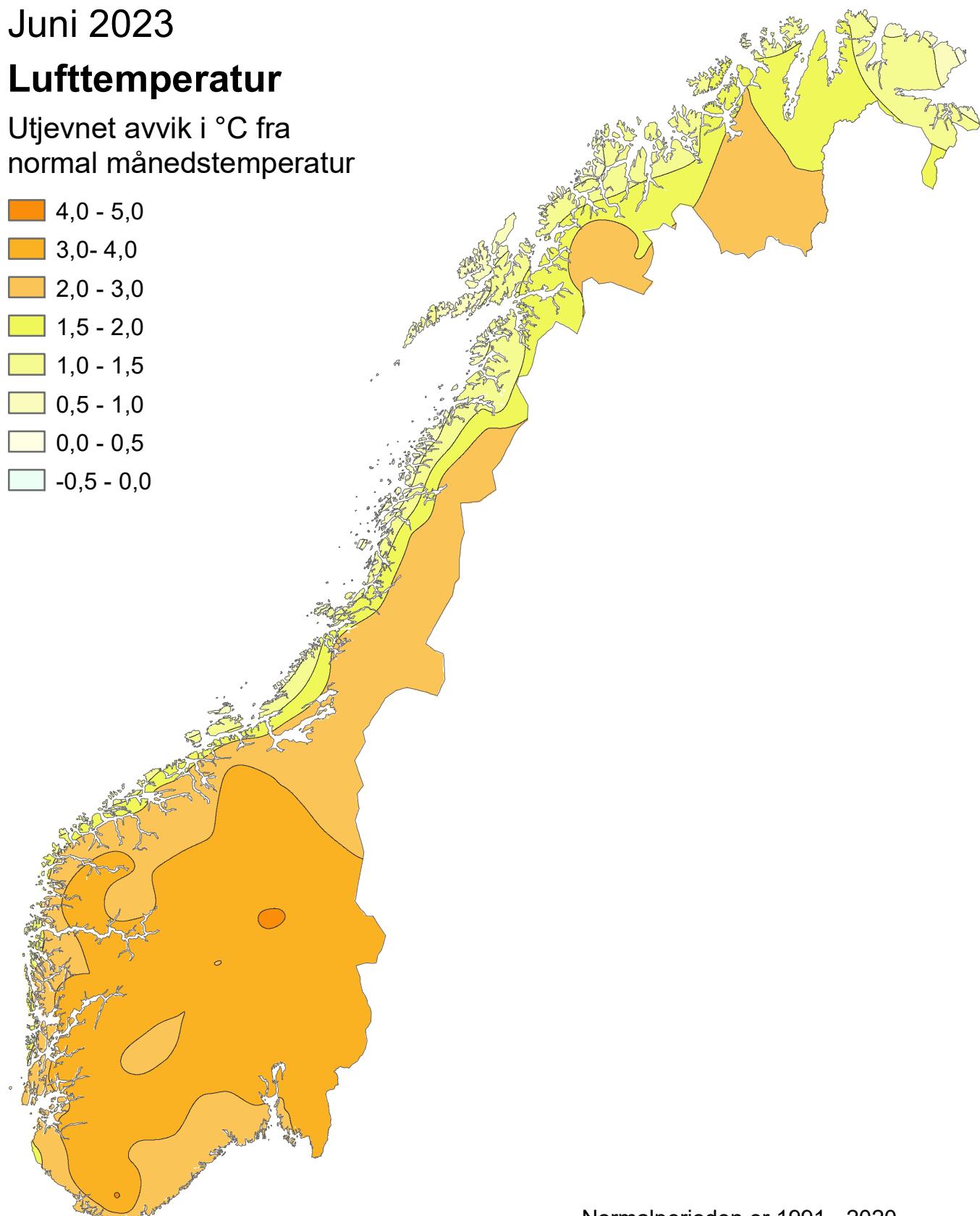
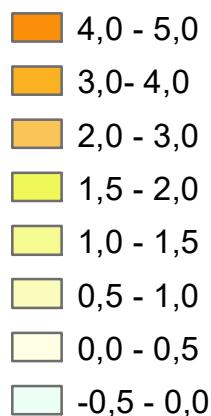
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Klimatologisk månedsoversikt

Juni 2023

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i °C fra
normal månedstemperatur

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.07.2023

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

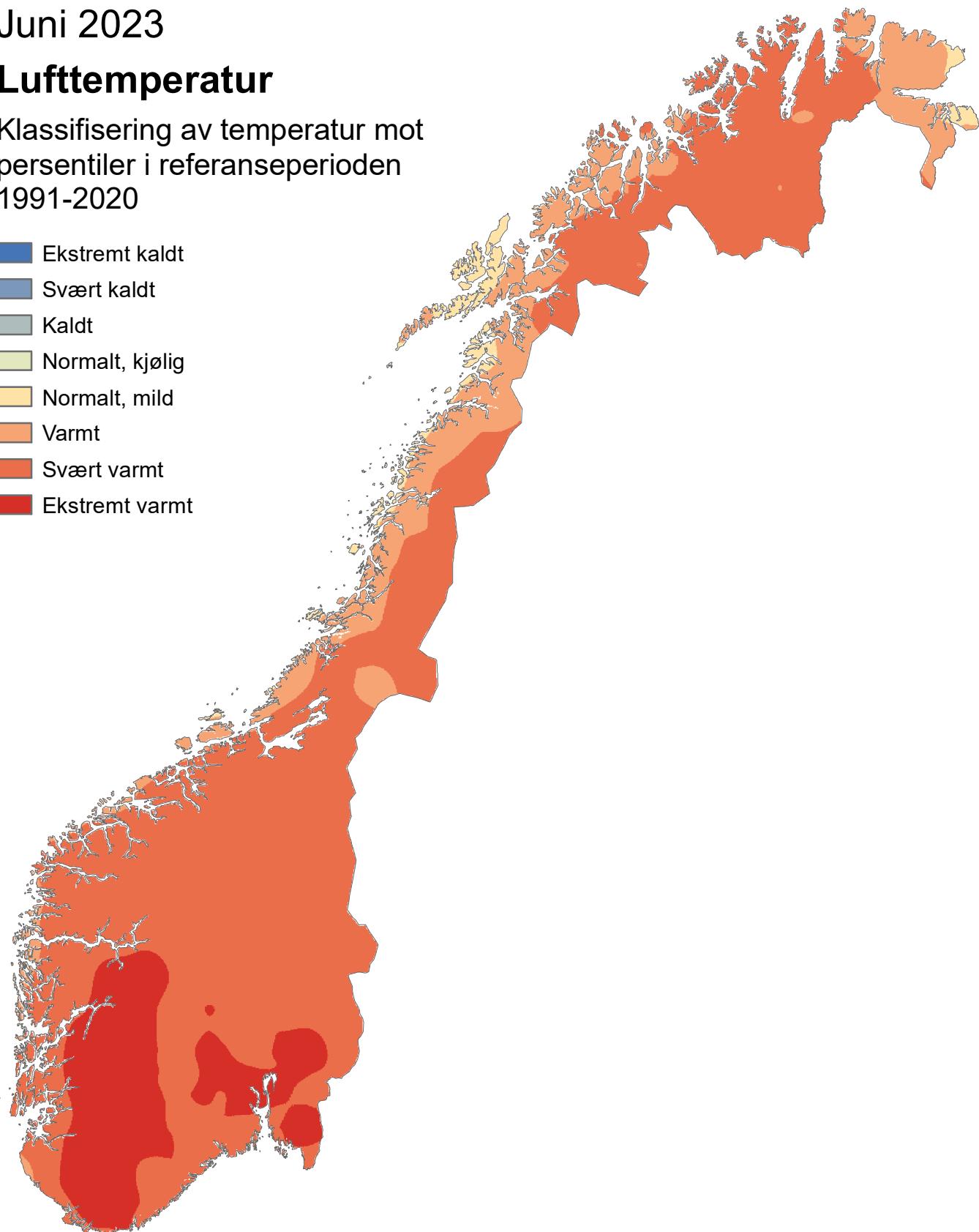
Klimatologisk månedsoversikt

Juni 2023

Lufttemperatur

Klassifisering av temperatur mot
persentiler i referanseperioden
1991-2020

- █ Ekstremt kaldt
- █ Svært kaldt
- █ Kaldt
- █ Normalt, kjølig
- █ Normalt, mild
- █ Varmt
- █ Svært varmt
- █ Ekstremt varmt

Utgitt: 01.07.2023

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Været i Norge i juni 2023: 4. varmeste, tross kald start

Klassifikasjonen av temperatur viser at i Sør-Norge var juni «svært varm», til dels «ekstremt varm» østafjells og i indre strøk av Vestlandet. I Nord-Norge var måneden for det meste «svært varm», men «normal – mild» i Lofoten og Vesterålen og enkelte kystområder ellers. Landstemperaturen endte 2,6 °C over normalen, og måneden ble den 4. varmeste som er registrert i en måleserie som går tilbake til 1900. Klassifikasjonen av nedbør viser at det stort sett var normale nedbørforhold i Nordland og Troms, mens Finnmark hadde en hovedsakelig «svært tørr» måned. I Sør-Norge kom det relativt mye nedbør i de vanligvis tørre områdene nord i Gudbrandsdalen, ellers var juni for det meste «tørr» eller «svært tørr». For hele landet samlet falt det 45 % mindre nedbør enn normalt, og måneden ble den 8. tørreste juni-måned i serien som starter i 1900.

Lufttemperatur

I Sør-Norge var juni «svært varm», til dels «ekstremt varm» østafjells og i indre strøk av Vestlandet. I Nord-Norge var måneden for det meste «svært varm», men «normal – mild» i Lofoten, Vesterålen og enkelte kystområder ellers. Landstemperaturen endte 2,6 °C over normalen, og måneden ble den 4. varmeste som er registrert i en måleserie som går tilbake til 1900. 1953 er varmest i denne serien med 3,7 °C over normalen. Juni startet kaldt, og 13 værstasjoner satte rekord for minimumstemperatur. Varmere luft utover i måneden ga 15 rekorder for maksimumstemperatur og til slutt 21 rekorder for høyeste månedstemperatur.

De varmeste stasjonene var

- Oslo – Hovin (Oslo) og Oslo – Blindern (Oslo) 19,0 °C (hhv 3,3 °C og 3,7 °C over normalen)
- Drammen – Berskog (Viken) 18,7 °C (3,4 °C over normalen)
- Sarpsborg (Viken) og Kjeller (Lillestrøm, Viken) 18,4 °C (hhv 3,5 °C og 3,6 °C over normalen)

De kaldeste stasjonene var

- Sætertinden ved Tjeldsundet (Troms og Finnmark) 5,1 °C (2,7 °C over normalen)
- Arnøya – Trolltinden (Skjervøy, Troms og Finnmark) 5,2 °C (2,1 °C over normalen)
- Kistefjell (Senja, Troms og Finnmark) 5,3 °C (2,5 °C over normalen)

Høyeste maksimumstemperatur var 33,9 °C, som ble registrert den 15. juni på Gulsvik II (Flå, Viken).

Gjennomsnittet av høyeste maksimumstemperatur i Norge i juni i normalperioden 1991-2020 er 30,2 °C.

Laveste minimumstemperatur var –8,4 °C, og ble registrert den 2. juni på Juvflye – Mimisbrunnr Klimapark (Lom, Innlandet). Gjennomsnittet av laveste minimumstemperatur i Norge i juni i normalperioden 1991-2020 er –6,3 °C.

Nedbør

Det var stort sett normale nedbørforhold i Nordland og Troms, mens Finnmark hadde en hovedsakelig «svært tørr» måned. I Sør-Norge kom det relativt mye nedbør i de vanligvis tørre områdene nord i Gudbrandsdalen, ellers var juni for det meste «tørr» eller «svært tørr». For hele landet samlet falt det 45 % mindre nedbør enn normalt, og måneden ble den 8. tørreste juni-måned i serien som starter i 1900. Det ble satt 12 stasjonsrekorder for tørreste juni, og 6 for største døgnnedbør.

De våteste stasjonene var

- Lurøy (Lurøy, Nordland) 168,3 mm (10 % mindre nedbør enn normalt)
- Sisovatnet (Sørfold, Nordland) 138,5 mm (14 % mindre nedbør enn normalt)
- Kongsmarka (Vågan, Nordland) 124,4 mm (52 % mer nedbør enn normalt)

De tørreste stasjonene var

- Alta lufthavn (Troms og Finnmark) 5,4 mm (86 % mindre nedbør enn normalt)
- Finnesvatnet (Vardø, Troms og Finnmark) 5,6 mm (ingen normal ennå)
- Skibotn II (Storfjord, Troms og Finnmark) 6,6 mm (79 % mindre nedbør enn normalt)

Høyeste døgnnedbør var 71,3 mm, og ble registrert den 27. juni på Søyland i Gjesdal (Rogaland).

Gjennomsnittet av høyeste døgnnedbør i Norge i juni i normalperioden 1991-2020 er 77 mm.

Arktis – juni 2023

Lufttemperatur

Bjørnøya var den varmeste stasjonen med en gjennomsnittstemperatur på 4,9 °C (2,0 °C over normalen). Kvitøya var kaldest med –0,4 °C i gjennomsnitt (ingen normal ennå.).

Ny-Ålesund hadde en gjennomsnittstemperatur på 3,8 °C, noe som er 1,0 °C over normalen. Jan Mayen endte 0,5 °C over normalen, med en middeltemperatur på 3,6 °C. Middeltemperaturen på Svalbard lufthavn var 4,7 °C, som er 1,1 °C over normalen. På Hopen var månedstemperaturen 2,4 °C, som er 1,8 °C over normalen.

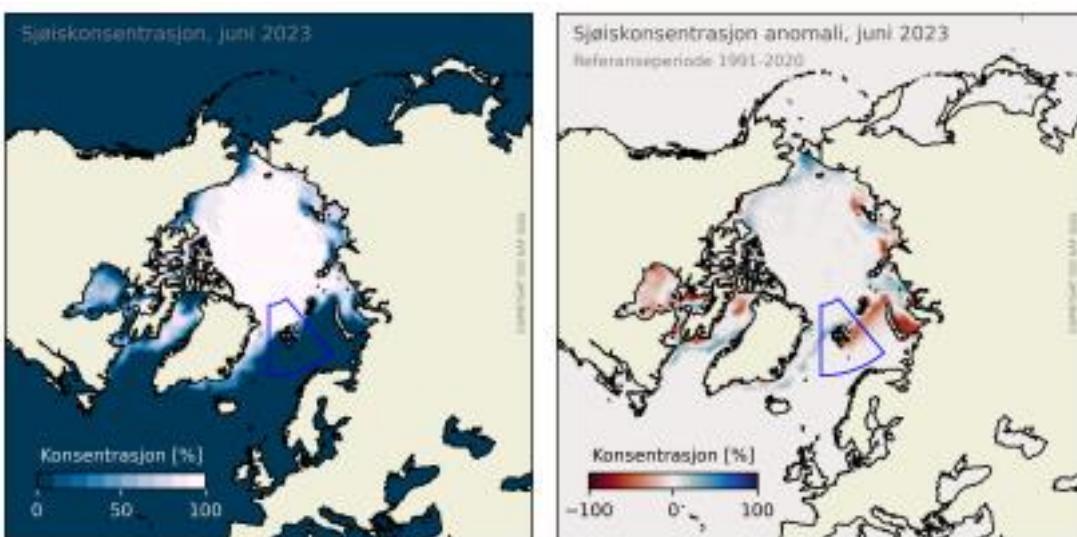
Månedens høyeste maksimumstemperatur ble målt 22. juni på Bjørnøya med 15,6 °C. Den laveste minimumstemperaturen ble målt på Kvitøya med -6,1 °C den 8. juni.

Nedbør

Jan Mayen registrerte mest nedbør av de arktiske stasjonene med 58,6 mm (144 % mer nedbør enn normalt). Hornsund fikk nest mest med 42,7 mm (ingen normal ennå). Adventdalen var tørrest og fikk 4,3 mm (ingen normal ennå). Hornsund målte størst døgnnedbør av de arktiske stasjonene med 16,5 mm den 12. juni.

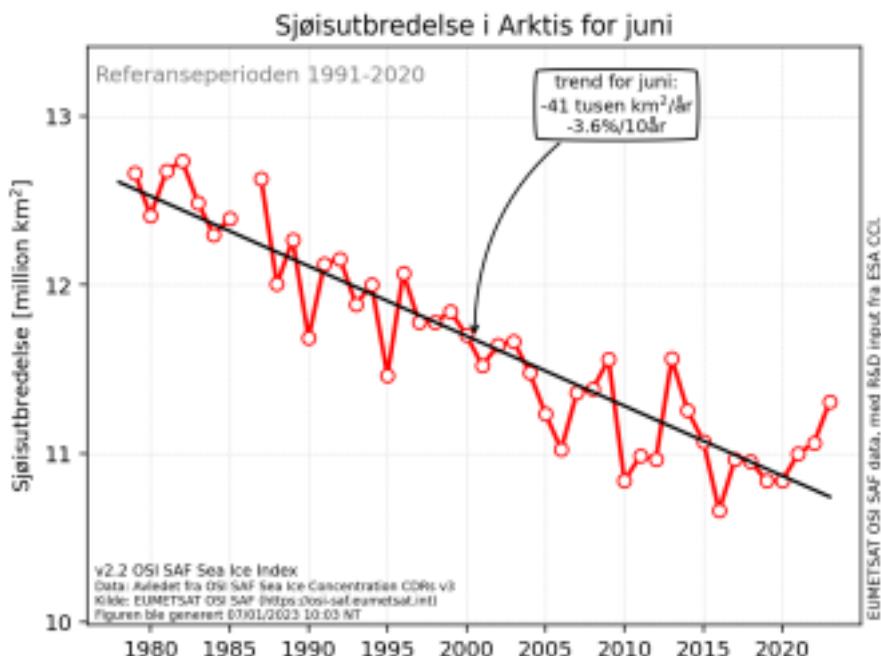
Sjøis

Sjøisen i Arktis er i juni målt til 11,31 millioner km², hvilket er den 15. laveste utbredelsen for juni som har blitt observert med satellitmålinger¹, se figur 2. I forhold til referanseperioden defineres dette som en normal utbredelse. På regional skala er det markant mindre is enn vanlig i nordlige Barentshavet, det vestlige Karahavet og i Hudson Bay. I tillegg har isen begynt å åpnes flere plasser nord for den Sibirske kysten, se figur 1. Rundt Svalbard er isutbredelsen nå 0,41 millioner km² og den 8. laveste, hvilket svarer til en lav utbredelse for juni (figur 3).

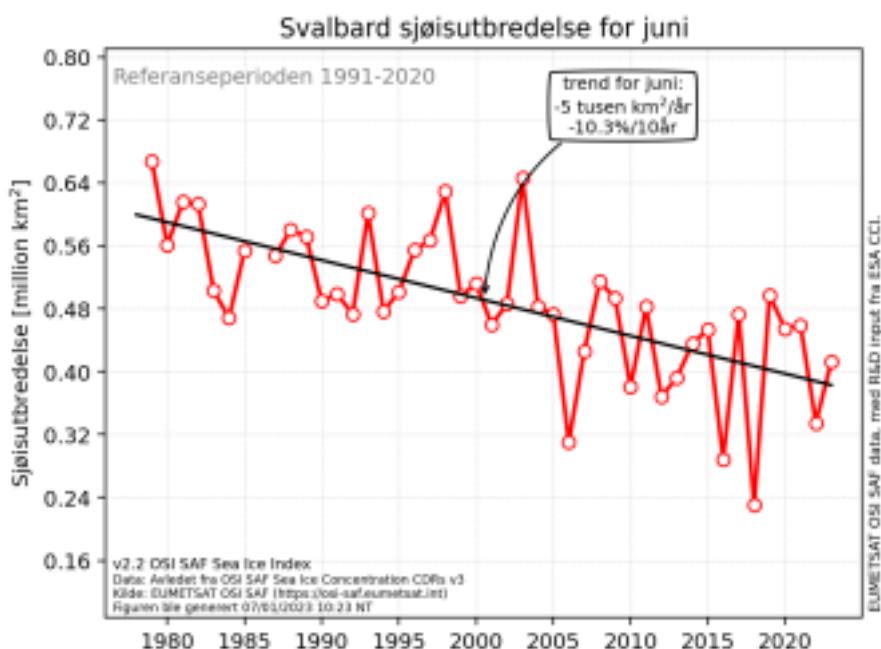

Figur 1: Til venstre: Sjøiskonsentrasjonen i Arktis for juni 2023. Blått er åpent hav, mens hvitt er 100 % is. Til høyre: Avvik i prosent av iskonsentrasjonen fra referanseperioden 1991–2020. Røde områder har mindre is enn normalt, mens blå har mer. Den blå boksen indikerer Svalbardregionen som vises i figur 3.

¹Vi har satellittobservasjoner av sjøis tilbake til oktober 1978.

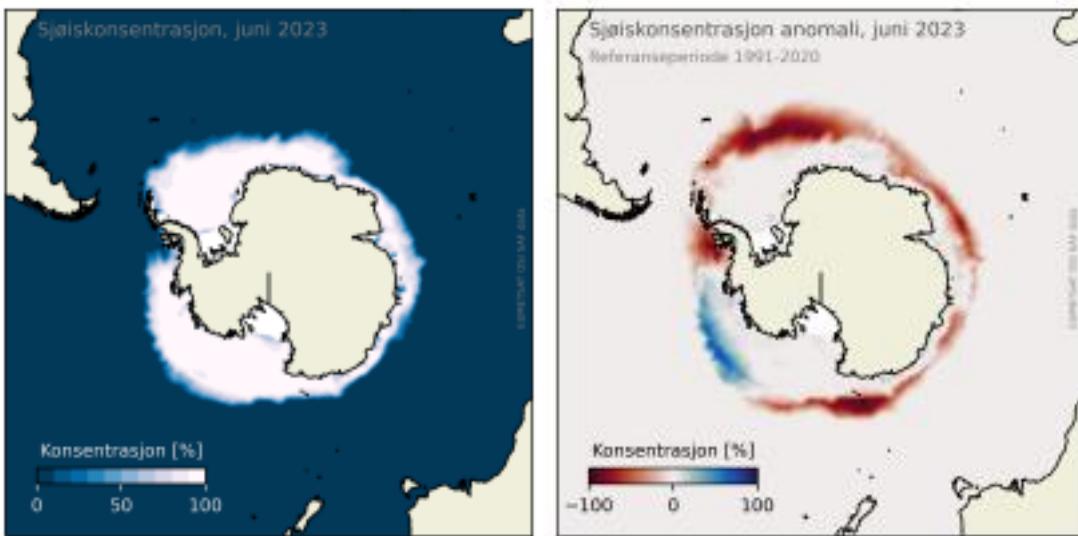
Figur 2: Sjøisutbredelsen i Arktis for juni i perioden 1979–2023. Tendensen er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020.

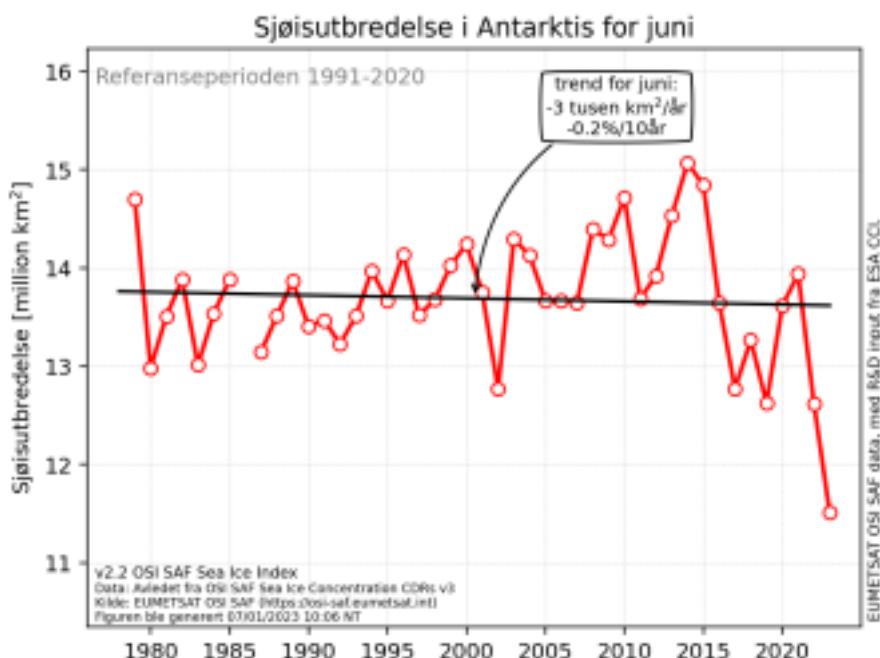
Figur 3: Sjøisutbredelsen rundt Svalbard for juni i perioden 1979–2023. Tendensen er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020. Svalbardområdet er markert på kartet i figur 1.

Antarktis

På den sørlige halvkule går det mot vinter og sjøisutbredelsen for juni er 11,51 millioner km². Dette er den laveste utbredelse som noen gang har blitt observert i juni, og er derfor ekstremt lav i forhold til referanseperioden for juni (figur 5). Det er spesielt Weddellhavet, Bellinghausenhavet og vestlige Rosshavet som har markant mindre is enn vanlig. Isen mellom Rosshavet og Amundsenhavet har derimot større utbredelse enn vanlig (figur 4).

Figur 4: Til venstre: Sjøiskonsentrasjonen i Antarktis for juni 2023. Blått er åpent hav, mens hvitt er 100 % is. Til høyre: Avvik i prosent av iskonsentrasjonen fra referanseperioden 1991–2020. Røde områder har mindre is enn normalt, mens blå har mer.

Figur 5: Sjøisutbredelsen i Antarktis for juni i perioden 1979–2023. Tendensen er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020.

Se flere oppdaterte grafer for sjøis på METs website om kryosfæren
<https://cryo.met.no/nb/sjoe-is-indeks>.

FY	STASJON	Tm	Av	Txm	Tnm	Txa	Txa-dt	Tna	Tna-dt	Rf	RR	RR%	Rxa	Rxa-dt	T0	T20	Rd1	Skd	Pe	Ov	Fyr	Vek				
SV	99884 KLAUVA	1,1		3,8	-0,7	13,5	21	-5,5	2	86					19	0					476	8				
SV	99890 KAFFIØYRA	3,1		5,0	1,8	12,3	21	-1,3	2	87					11	0					417	9				
SV	99910 NY-ÅLESUND	3,8	1,0	6,1	2,1	11,8	21	-1,5	2	79	22,2	159	9,6	13	9	0	5	6,1	3	17	397	15				
SV	99927 VERLEGENHUKEN	-0,1		1,9	-1,6	6,0	29	-6,0	1	89					20	0					515	0				
SV	99935 KARL XII-ØYA	-0,3													95						520	0				
SV	99938 KVITØYA	-0,4		1,3	-2,0	5,6	23	-6,1	8	90					28	0					522	0				
JM	99950 JAN MAYEN	3,6	0,5	5,6	2,3	10,8	27	-1,5	4	91	58,6	244	12,5	21	6	0	11				402	14				
DM	99990 TROLL I ANTARKTIS	-18,0		-15,1	-21,5	-6,0	24	-34,0	5						2,9		2,0	11	30	0	1	4,2	10	9	1049	0

Forklaring til kolonnene i tabelldele

Tm: Middeltemperatur

Rf: Relativ fuktighet

Rd1: Antall døgn med nedbør ≥ 1.0 mm

Av: Middeltemperatur, avvik fra normaltemperatur

RR: Nedbør totalt

Skd: Samla skydekke i 8-deler

Txm: Middel av maksimumtemp.

RR%: Nedbør i % av normalnedbør

Pe: Antall penværdsdager

Tnm: Middel av minimumtemp.

Rxa: Største døgnnedbør

Ov: Antall overskyede dager

Txa: Absolutt maksimumtemperatur

dt: Dato som Rxa er målt

Fyr: Fyringsgraddager, base 17°C

dt: Dato som Txa er målt

T0: Antall døgn med $T_{min} < 0^\circ C$

Vek: Vekstgraddager, base 5°C

Tna: Absolutt minimumtemp.

T20: Antall døgn med $T_{max} \geq 20^\circ C$

dt: Dato som Tna er målt

Rd: Antall døgn med nedbør ≥ 0.1 mm

Rekorder

Data fra vær- og nedbørstasjoner som rapporterer daglig, og som har vært i drift femten år eller mer. "Start" angir første år med lokale juni-målinger. * betyr tangering av rekord.

Stasjoner med ny juni-rekord for døgnnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Dato	Start	Forrige	mm
14550	Preststulen	Vågå (Innlandet)	53,5	30	1951	29.06.1972	49,4
14711	Grov - Solhaug	Vågå (Innlandet)	41,6	30	2000	11.06.2011	38,1
44520	Helland i Gjesdal	Gjesdal (Rogaland)	66,0	27	1962	20.06.1999	58,1
44760	Ims	Sandnes (Rogaland)	57,5	27	1980	28.06.1980, 29.06.1982	55,0
50503	Sædalen	Bergen (Vestland)	59,9	27	2005	29.06.2011	56,4
77425	Majavatn V	Grane (Nordland)	29,3	23	2008	20.06.2013	23,0

Stasjoner med ny juni-rekord for lav månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
180	Trysil vegstasjon	Trysil (Innlandet)	22,8	1995	2016	43,1
6020	Flisa II	Åsnes (Innlandet)	7,5	2004	2016	25,9
12320	Hamar - Stavsberg	Hamar (Innlandet)	18,4	2006	2009	28,7
17780	Blekslitjern	Nesodden (Viken)	27,3	1995	1996	34,7
26900	Drammen - Berskog	Drammen (Viken)	20,9	2005	2018	31,7
28380	Kongsberg brannstasjon	Kongsberg (Viken)	22,6	2003	2006	27,2
50310	Kvamskogen - Jonshøgdi	Kvam (Vestland)	43,9	2008	2020	52,0
64320	Kristiansund elverk	Kristiansund (Møre og Romsdal)	24,0	1995	1997	25,3
69150	Kvithamar	Stjørdal (Trøndelag)	33,2	2002	2007	35,4
88460	Grunnfarnes	Senja (Troms og Finnmark)	9,1	1987	1997	14,1
97251	Karasjok - Markannjarga	Karasjok (Troms og Finnmark)	18,9	2005	2005	26,7
99460	Pasvik - Svanvik	Sør-Varanger (Troms og Finnmark)	17,0	2009	2022	28,0

Stasjoner med ny juni-rekord for høy månedsmiddeltemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Start	Forrige	°C
2650	Aurskog II	Aurskog-Høland (Viken)	17,2	2008	2020	16,9
4460	Hakadal jernbanestasjon	Nittedal (Viken)	17,3	2008	2020	17,1
4780	Gardermoen	Ullensaker (Viken)	17,8	1941	2020	17,7
15890	Grotli III	Skjåk (Innlandet)	10,7	2009	2021	10,3
18500	Bjørnholt	Oslo (Oslo)	16,4	2008	2020	16,1
18700	Oslo - Blindern	Oslo (Oslo)	19,0	1937	2020	18,8
18950	Tryvannshøgda	Oslo (Oslo)	16,0*	1928	2020	16,0
23410	Fagernes lufthavn	Nord-Aurdal (Innlandet)	14,3	2007	2020	14,1

25110	Hemsedal II	Hemsedal (Viken)	14,4*	2006	2020	14,4
26900	Drammen - Berskog	Drammen (Viken)	18,7	2005	2018, 2020	18,5
28922	Veggli II	Rollag (Viken)	16,9	2007	2018, 2020	16,6
32890	Høydalsmo II	Tokke (Vestfold og Telemark)	14,5	2007	2018, 2020	14,4
37230	Tveitsund	Nissedal (Vestfold og Telemark)	16,6*	1920	1988	16,6
42940	Sirdal - Sinnes	Sirdal (Agder)	13,7	2008	2020	13,6
43010	Eik - Hove	Lund (Rogaland)	16,1*	1998	2020	16,1
46610	Sauda	Sauda (Rogaland)	17,1	1928	1933, 2020	17,0
49800	Fet i Eidfjord	Eidfjord (Vestland)	12,9	2006	2020	12,7
50070	Kvamsøy	Kvam (Vestland)	17,8	2004	2020	17,7
51800	Mjølfjell Uh	Voss (Vestland)	13,0	1999	2021	12,2
58070	Sandane	Gloppen (Vestland)	15,8	1957	1963, 1992, 2007	15,5
79764	Hjartåsen	Rana (Nordland)	12,3	2009	2013	12,2

Stasjoner med ny juni-rekord for maksimumstemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Dato	Start	Forrige	°C
6020	Flisa II	Åsnes (Innlandet)	31,0	15	2004	28.06.2009	30,9
8140	Evenstad	Stor-Elvdal (Innlandet)	31,0	15	2002	06.06.2008	30,9
12320	Hamar - Stavsberg	Hamar (Innlandet)	30,1	15	2006	08.06.2007, 20.06.2009, 28.06.2009, 27.06.2020	29,7
20301	Hønefoss - Høyby	Ringerike (Viken)	31,6	15	2005	08.06.2007, 28.06.2009, 02.06.2018, 03.06.2018	31,1
24710	Gulsvik II	Flå (Viken)	33,9	15	2008	02.06.2018	33,7
25830	Finsevatn	Ulvik (Vestland)	20,4	25	2002	28.06.2009, 27.06.2018	20,1
42940	Sirdal - Sinnes	Sirdal (Agder)	26,8	16	2008	26.06.2018	26,8
43010	Eik - Hove	Lund (Rogaland)	30,4	16	1998	02.06.2018	29,4
51530	Vossevangen	Voss (Vestland)	31,1	16	2004	29.06.2009	31,0
51800	Mjølfjell Uh	Voss (Vestland)	26,1	16	1999	29.06.2009	25,5
52310	Modalen III	Modalen (Vestland)	30,2	16	2009	29.06.2009	29,4
54110	Lærdal IV	Lærdal (Vestland)	30,1	26	2009	19.06.2020	29,8
55820	Fjærland - Bremuseet	Sogndal (Vestland)	29,9	17	2006	27.06.2020	29,8
66150	Orkdal - Thamshamn	Orkland (Trøndelag)	30,8	26	2007	20.06.2020	30,7
71990	Buholmråsa fyr	Osen (Trøndelag)	28,9	26	1967	28.06.1972	28,5

Stasjoner med ny juni-rekord for minimumstemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Dato	Start	Forrige	°C
4460	Hakadal jernbanestasjon	Nittedal (Viken)	0,0*	2	2007	01.06.2017	0,0
26900	Drammen - Berskog	Drammen (Viken)	3,0	2	2005	09.06.2009	3,3
28922	Veggli II	Rollag (Viken)	-0,3	2	2007	02.06.2012	-0,2
33890	Vågsli	Vinje (Vestfold og Telemark)	-3,1	2	2002	05.06.2006, 09.06.2015	-2,8
60990	Vigra	Giske (Møre og Romsdal)	0,0	2	1959	22.06.1977	1,0
80610	Myken	Rødøy (Nordland)	1,7	1	1993	01.06.2017	2,8
82410	Helligvær II	Bodø (Nordland)	1,3	1	2005	01.06.2012	2,4
85040	Rotvær	Lødingen (Nordland)	0,7	1	2008	01.06.2012	1,9
85840	Værøy heliport	Værøy (Nordland)	1,3	1	2005	01.06.2012	1,5
86600	Stokmarknes Lh - Skagen	Hadsel (Nordland)	-0,4	1	2004	07.06.2004, 01.06.2012	-0,1
86740	Bø i Vesterålen III	Bø (Nordland)	0,4	1	2003	01.06.2012	0,9
87640	Harstad stadion	Harstad (Troms og Finnmark)	-0,6	1	2003	07.06.2004, 05.06.2010	0,9
90490	Tromsø - Langnes	Tromsø (Troms og Finnmark)	-0,4	1	1965	06.06.1981, 08.06.1982, 09.06.1982	-0,2